

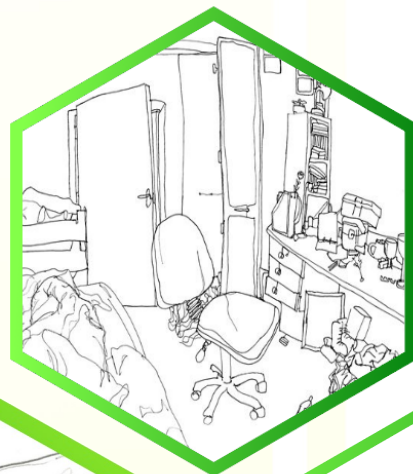
Het

Leven

in tijden van Corona:

Een inkijkje in het leven van

onze leerlingen

Het leven in tijden van Corona:

Een inkijkje in het leven van onze leerlingen

Wat gaat er om in het hoofd van onze leerlingen? Hoe gaan hun ouders met de hele situatie om? En hoe is het voor docenten en ondersteunend personeel om hun werk te blijven uitoefenen in een tijdperk waarin ook hun eigen leven sterk beïnvloed wordt door Corona?

Verhalen delen en in contact staan met elkaar is belangrijker dan ooit in deze bijzondere tijd. We blijven graag continu in gesprek met onze leerlingen, hun ouders en collega's. Nu over het omgaan met Corona, later ook over andere onderwerpen. Over thema's waarvan wij denken dat ze van belang zijn, maar juist ook over **wat er voor leerlingen, ouders en collega's toe doet** in het leven en op school. Daarom organiseren wij om de maand groepsgesprekken en delen we de verhalen die daaruit voortvloeien. Deze uitgave vormt daar de aftrap van.

Eind oktober zijn we in gesprek gegaan met leerlingen uit de onderbouw en vervolgens met leerlingen uit de bovenbouw. Deze twee groepsgesprekken stonden in het teken van **'Het leven in tijden van Corona'**. In gesprek met elkaar, niet over het onderwijs en school, maar juist over het leven daarbuiten. Over hun ervaringen, gevoelens, worstelingen en toch ook wel de mooie dingen die ontstaan zijn in de afgelopen maanden.

In deze uitgave geven we je graag een impressie.

De verhalen van leerlingen in deze uitgave bieden ons een inkijkje in hun **leefwereld**. We kiezen er bewust voor om deze verhalen niet te interpreteren of van uitleg te voorzien, ook zijn ze niet geredigeerd. We realiseren ons dat er met 1800 leerlingen nog veel meer en wellicht ook andere ervaringen zijn.

Dat doet echter niets af aan de waarde van de **persoonlijke ervaringen** die leerlingen in deze uitgave met ons gedeeld hebben.

November 2020

Pascal Collard & Eveline Hesp

***Met dank aan de leerlingen van het HWC
voor het openlijk delen van hun verhalen.***

En aan Wouter Shuis voor de prachtige vormgeving.

Een impressie: Over normies en waarden

I. Vriendschap krijgt een andere betekenis

II. Niets mag meer: Van teleurstelling naar teleurstelling

III. Thuis met m'n familie: Kleine frustraties, maar ook wel heel fijn

IV. Zorgen en stress: Houden mijn ouders het wel vol?

V. De lockdown: Een adempauze in de continue drukte

VI. Alleen in mijn kamer: Eenzaam, verveeld en geen besef van tijd

VII. Geen kind mogen zijn: Prestatiedruk en vroeg levensbepalende keuzes moeten maken

VIII. Iedereen en alles is kwetsbaar: Mijn docenten zijn dat ook

IX. De online les: Tsja

X. Sociale media: Verslavend doch ontspannend

XI. Corona-moe en naar wie moet je luisteren?

XII. De maatregelen: Ik doe mijn best, maar soms kan het gewoon niet

XIII. Wat ik meeneem uit de crisis

XIV. Ervaringen met het groepsgesprek

*Wij zijn in
gesprek gegaan
met leerlingen*

I. Vriendschap krijgt een andere betekenis

“Door Corona vind ik het nu wel specialer om mijn vrienden te zien. Dan denk ik, joepie, ik mag je eindelijk weer zien. Het wordt bijzonder.” (Onderbouw)

“Ik ben ook wel vrienden kwijtgeraakt. Het is ook wel lastig met wanneer vrienden verkouden zijn, dan zie je elkaar soms heel lang niet.” (Onderbouw)

“We moeten creatief zijn om toch met elkaar af te spreken, dus uiteindelijk hebben we op 1,5 meter afstand gekampeerd in elkaars tuin” (Onderbouw)

“Ik moest van mijn ouders kiezen: of mijn vriendin blijven zien of mijn beste vriend.” (Bovenbouw)

“Wat ik het meest mis, is dat ik mensen geen knuffel meer mag geven.” (Bovenbouw)

“Ik had nooit gedacht dat het zo lang zou duren. Ik had zeker niet beseft dat ik ook mijn vrienden niet kon zien toen de school dicht ging in maart.” (Bovenbouw)

“Het was lastig dat sommige vrienden wel met elkaar mochten omgaan en ik niet. Ik miste veel. Dat was kut. Je wilt er bij zijn maar dat mag niet.” (Bovenbouw)

“Sinds de crisis heb ik wel nieuwe vriendschappen opgebouwd. Sommige relaties werden veel sterker. Ook besef je hoeveel je sommige mensen mist, maar ook wie je minder mist.” (Bovenbouw)

“Toen ik eindelijk met mijn beste vriend mocht afspreken, was het zo fijn!” (Bovenbouw)

“Ik heb wel geleerd dat ik bepaalde vriendschappen niet ‘for granted’ moet nemen. Het kan zomaar gebeuren dat ik ze zomaar een tijd weer niet zie.” (Bovenbouw)

“Ik merk dat ik alleen nog afsprek met mensen die veel voor me betekenen. Ik ben het meer gaan waarderen, het maakt vriendschap en afspreken bijzonder.” (Bovenbouw)

“Online contact is echt inferieur. Liever online dan niks, maar nog veel liever afspreken.” (Bovenbouw)

II.

Niets mag meer: Van teleurstelling naar teleurstelling

“Ik maak me zorgen over het eindexamen, maar ook om de vervolgopleiding. Kan het wel? Wat mag dan? Kan het wel doorgaan?” (Bovenbouw)

“Het was toch wel een grote teleurstelling. Niets kon doorgaan en bijna een half jaar werd alles afgezegd.”

(Onderbouw)

“Er was altijd wel een reden waarom iets niet mocht.”

(Onderbouw)

“Je kan elkaar zo lang niet zien. En als je dan eindelijk wat plant dan veranderen de regels waardoor het weer niet mag. Dat is wel teleurstellend.”

(Bovenbouw)

“Ik had een leuk bijbaantje maar ik mocht van mijn ouders niet meer werken tijdens Corona.”

(Bovenbouw)

“Dan hadden we eindelijk een datum, maar dan was mijn broer verkouden waardoor ik niet mocht afspreken. En daarna werd mijn moeder verkouden en zo ging het maar door. We bleven de afspraak maar verplaatsen.”

(Bovenbouw)

III.

Thuis met m'n familie: Kleine frustraties, maar ook wel heel fijn

“Ik heb een betere band met mijn zus gekregen. Eerst werd de irritatie groter, maar ik kreeg daarna wel meer inzicht in wat ze doet. We gaan nu steeds beter met elkaar om en we doen meer samen dan eerst.”

(Onderbouw)

“Er ontstaan ook wel irritaties als je zo met elkaar thuis zit. Je houdt elkaar enorm in de gaten en reageert je frustraties dan ook wel op anderen af.”

(Onderbouw)

“Mijn vader werkt fulltime en was altijd alleen 's avonds thuis. Nu werkt hij thuis en kan ik veel meer tijd met hem besteden, dat is heel leuk.”

(Onderbouw)

“Eerst moest ik altijd voor mezelf koken. Nu niet meer want mijn moeder werkt thuis. Dat vind ik wel heel fijn. We eten nu samen.”

(Onderbouw)

“Soms zou je wel een mes tegen iemands strot willen houden. Dan raak je zo geïrriteerd van de mensen thuis. We zijn met z'n vijven!”

(Bovenbouw)

“We zijn closer geworden, mijn ouders en ik. Vroeger deden we niet zo veel, maar nu zijn we meer in een ruimte en spelen we ook spelletjes samen. En ik durf nu beter te zeggen wat er in mijn leven speelt.”

IV. Zorgen en stress: Houden mijn ouders het wel vol?

“Ik zie nu ineens hoe druk mijn ouders het met hun werk hebben. Ze nemen nu ook de stress mee naar huis omdat ze thuis werken. Ik ben wel bang dat het ze allemaal teveel wordt.”

(Onderbouw)

“Mijn moeder vindt het wel lastig om thuis te werken, dat vind ik wel moeilijk. Houdt ze het vol vraag ik me dan wel eens af.” (Onderbouw)

“Ik ben ook wel verdrietig geweest, ik mis mijn opa en oma heel erg en ik maak me ook wel zorgen om hen.”

(Onderbouw)

“Ik heb nu al een half jaar mijn opa en oma niet gezien. Dat vind ik toch wel heel jammer.”

(Bovenbouw)

“Mijn vader is best gesloten, maar nu begon hij wel te vertellen dat het druk werd op werk. Er werd meer van hem gevraagd en er waren geen collega's om dat mee te delen. Dus vertelt hij het aan mij.”

(Bovenbouw)

“Voorheen merkte je nooit iets van werkfrustraties, omdat mijn ouders op hun werk waren. Nu zijn ze thuis en dan zie ik soms wel dat ze stress hebben. Mijn moeder is heel bezorgd, dat doet wel wat met me.”

(Bovenbouw)

V. De lockdown: Een adempauze in de continue drukte

“Mijn eerste gedachte toen er een totale lockdown werd aangekondigd, was: blijheid! Eindelijk rust. Het was zo druk.”

(Onderbouw)

“Eigenlijk ben ik al in het weekend aan het stressen over de week die gaat komen”

(Onderbouw)

“Ik ben vorig jaar een week ziek geweest met 40 graden koorts, dat kwam echt door de drukte en stress.”

(Onderbouw)

“Het is altijd erg druk, de lockdown was een adempauze.”

(Onderbouw)

“Ik haal sinds corona veel betere cijfers. Door het uitvallen van sport en muziek en de korte lesdag, had ik meer tijd om mijn huiswerk te doen.”

(Onderbouw)

“Ik ben wel bang voor het moment dat de docent zegt ‘we moeten nu alles gaan inhalen wat we door Corona in het voorjaar hebben gemist.’”

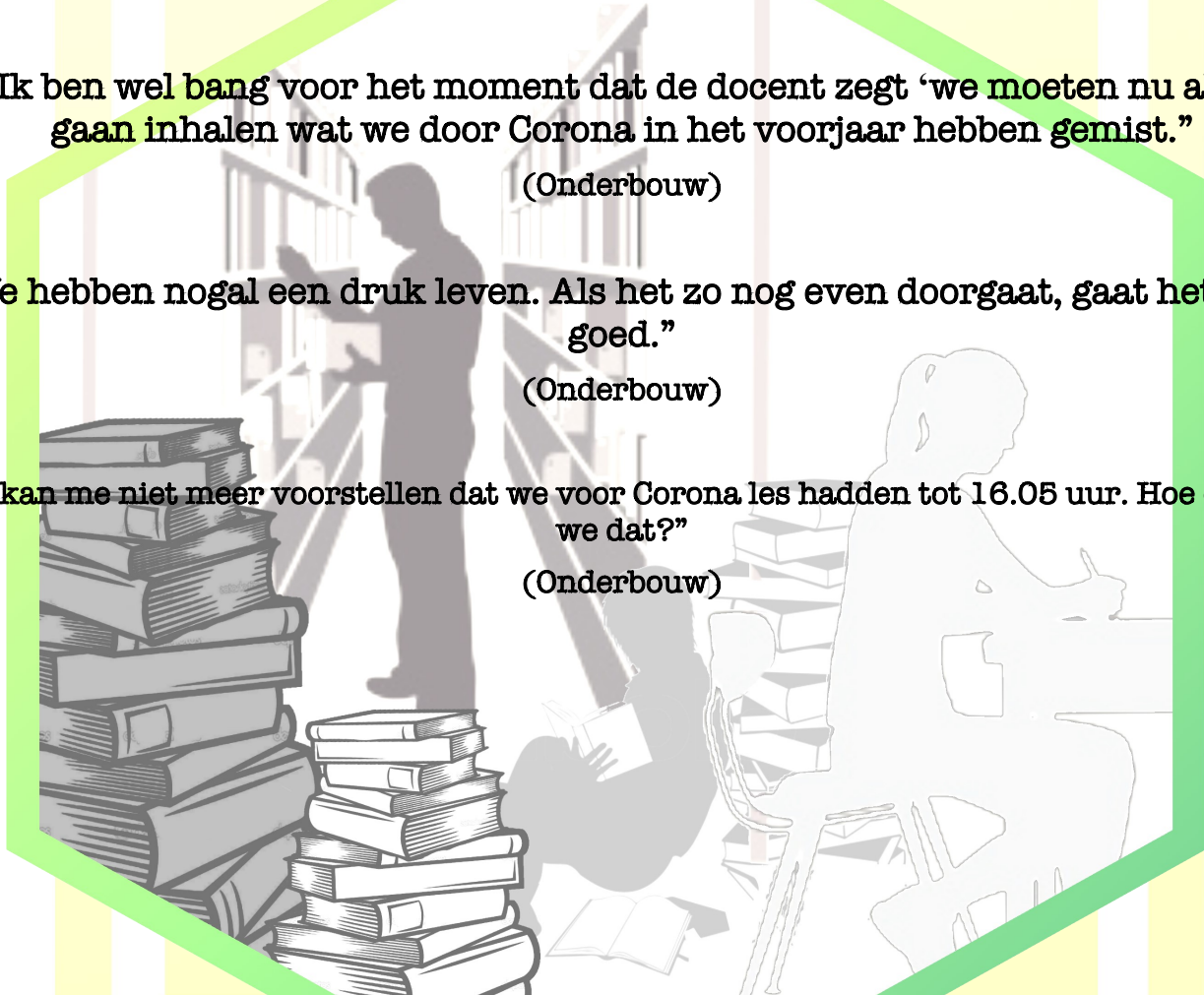
(Onderbouw)

“We hebben nogal een druk leven. Als het zo nog even doorgaat, gaat het niet goed.”

(Onderbouw)

“Ik kan me niet meer voorstellen dat we voor Corona les hadden tot 16.05 uur. Hoe deden we dat?”

(Onderbouw)

VI. Alleen in mijn kamer: Eenzaam, verveeld en geen besef van tijd

“In het weekend verveelde ik me altijd. Er was gewoon echt niets te doen.” (Onderbouw)

“Eerst dacht ik ‘ik heb geen zin om naar school te gaan. Maar als je dan een half jaar thuis hebt gezeten, dan is het een hel.’” (Bovenbouw)

“Ik vond het op zich oké om alleen te zijn, maar af en toe komt het je neus uit.” (Bovenbouw)

“Tijdens de volledige lockdown heb ik vier maanden alleen in mijn kamer gezeten. Dat was toch wel heel eenzaam. De momenten dat je met iemand anders om mag gaan, zijn dan heerlijk.” (Bovenbouw)

“Het afgelopen half jaar zag mijn dag er zo uit: Ik sta op, log in voor de les, ik maak ontbijt, ik ga gamen en kijk online filmpjes.” (Bovenbouw)

“Ik ben vier maanden in ons vakantiehuis geweest. Ik heb daar helemaal niemand gezien, maar wel veel geklust. Dat was een goede afleiding. Anders weet ik niet hoe ik het gered zou hebben.” (Bovenbouw)

“Vier maanden lang heb ik alleen in mijn kamer gezeten. Het fijne was dat ik tijd had voor dingen waar ik anders niet aan toekwam, zoals tekenen en zingen. Maar de eenzaamheid was wel groter dan het plezier dat het met zich meebracht.” (Bovenbouw)

“Je hebt ineens heel veel tijd om na te denken. Als je een terugslag krijgt dan was dat erger dan voor de crisis. Ik was eigenlijk lange tijd niet zo vrolijk. Zwaar ongelukkig. Niet stabiel. Angst, verdriet. Leegte voelen. Alsof je als een robot door de dag heen gaat. Als ik daar nu aan terug denk, schrik ik er wel van.” (Bovenbouw)

“Ik was alleen en verveelde me. Dan ga je piekeren en blijf je piekeren. Dan wordt alles er niet leuker op hoor.” (Bovenbouw)

“Het besef van dagen gaat weg. Elke dag lijkt op elkaar. Tijd voor jezelf betekent niets meer want je hebt zeeën van tijd.” (Bovenbouw)

“Ik ervaar weleens eenzaamheid ondanks dat ik veel vrienden heb. Het is moeilijk uit te leggen, het is alsof je alleen in een zwarte kamer zit. Ik voel me dan niet verbonden met de rest.” (Bovenbouw)

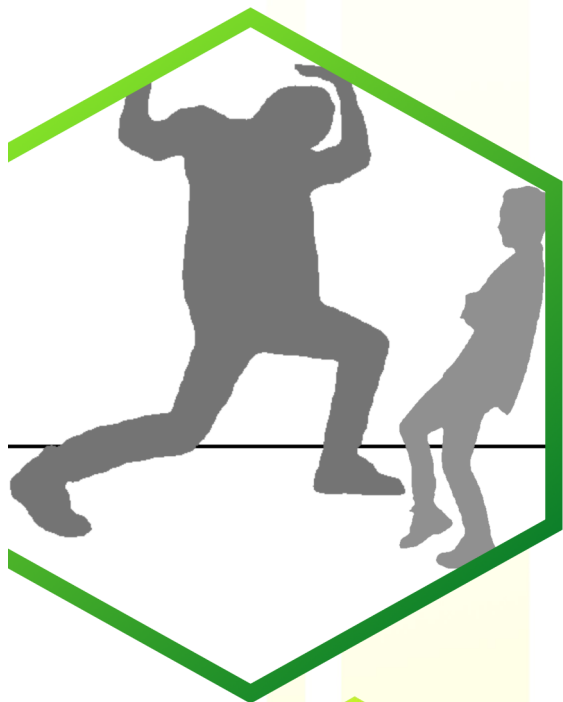
“In de kantine zit ik vaak met een grote groep vrienden. Iedereen is dan aan het praten, maar toch voel ik me dan alleen.” (Bovenbouw)

“Het is echt niet fijn als je het gevoel hebt dat je niet begrepen wordt door je vrienden.” (Bovenbouw)

“Ik neem vooral de ervaring mee van het alleen zijn. Ik heb daar nu een preview van gehad van hoe dat later zou kunnen zijn.” (Bovenbouw)

VII.

Geen kind mogen zijn: Prestatiedruk en al heel vroeg levensbepalende keuzes moeten maken

“School en de maatschappij geven veel pressure. Niet per se door huiswerk en toetsen, maar wel op het gebied dat je moet weten wat je wilt met je toekomst, hoe en waar. En ‘je moet je passie vinden’. Dat is nogal veel gevraagd als je vijftien bent.”

(Bovenbouw)

“Die druk dat je een richting moet kiezen in de derde klas, dat die keuze zo’n effect heeft op je levensloop. En als je het niet weet, dan kies je maar het meest lastige profiel, want dan zit je veilig. Maar, dat is juist zo moeilijk en dan krijg je weer stress.”

(Bovenbouw)

“Ik wil na school de theaterwereld in, maar ik maak me door Corona nu wel echt zorgen om mijn toekomst.”

(Bovenbouw)

“In de derde heb ik gewoon gekeken wat ik nu leuk vind en daar heb ik mijn vakken op uitgezocht. Maar ik heb geen idee wat ik zou willen doen later.”

(Bovenbouw)

“Ik denk dat ik niet speciaal genoeg ben. Hoe hard ik ook mijn best zal doen, ik ben bang om te falen.”

(Bovenbouw)

“De meeste druk om te willen presteren komt van mezelf. Ik ben bang om, als ik straks tachtig ben, terug te kijken en dan te moeten inzien dat er niet zo veel van mij terecht is gekomen.”

(Bovenbouw)

“Ik wil echt iets doen voor de mensheid. En niet werken om te werken.”

(Bovenbouw)

“We mogen eigenlijk geen kind meer zijn, we moeten zo snel oud worden.”

(Bovenbouw)

“We mogen eigenlijk geen kind meer zijn, we moeten zo snel oud worden.”

VIII. Iedereen en alles is kwetsbaar: Mijn docenten zijn dat ook

“In de Corona periode ben ik veel bewuster geworden van hoe kwetsbaar alles is. Ik dacht dat het leven van volwassenen heel stabiel is. Straks, als ik volwassen ben, is alles beter en duidelijker. Maar nu heb ik gezien dat het leven van volwassenen ook behoorlijk kwetsbaar is. En ik kijk nu ook anders tegen leraren aan!”

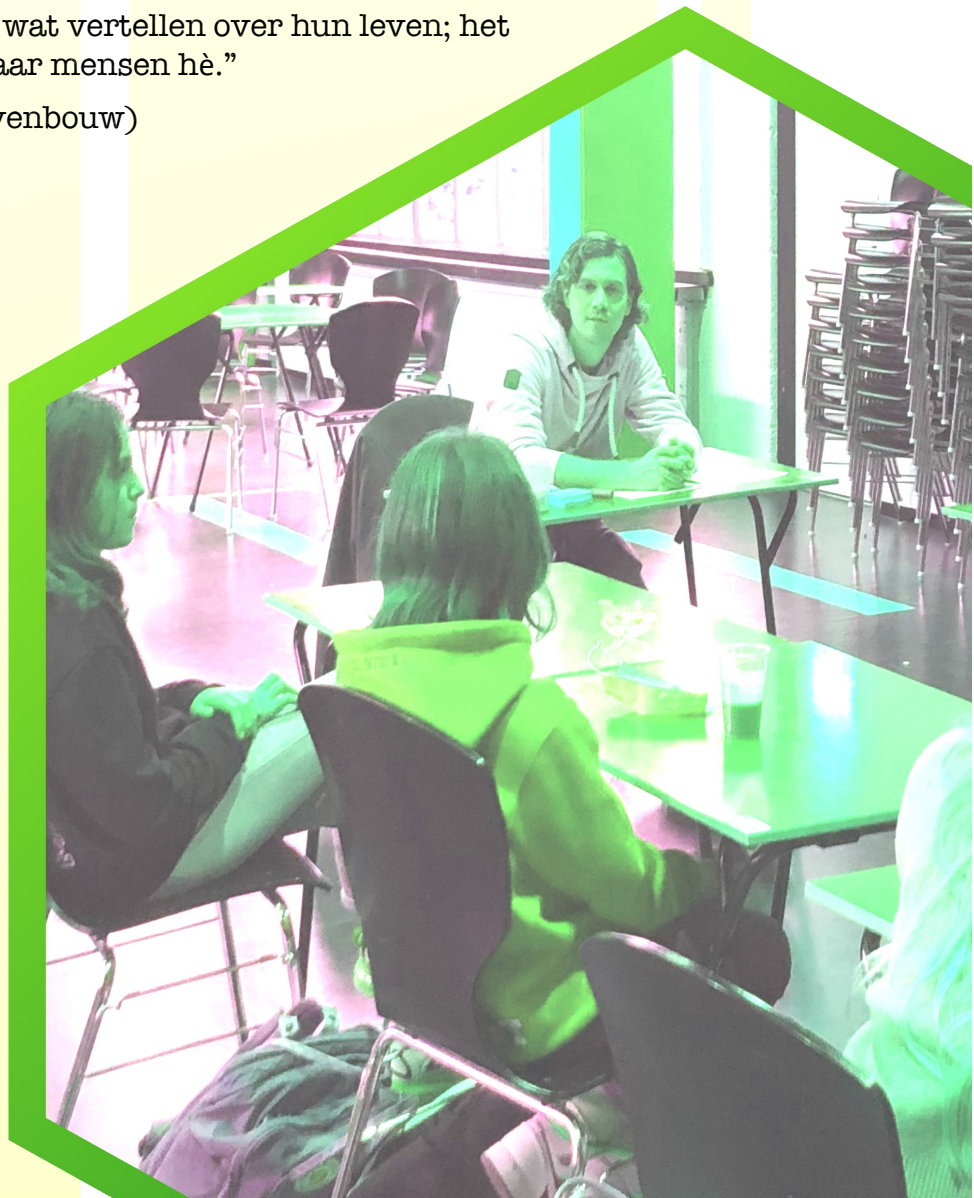
(Bovenbouw)

“Sinds de tweede klas praat ik weleens met docenten. Ik bespreek met iedereen ook persoonlijke zaken. Soms vertelt een docent ook over persoonlijke kwesties. Ik krijg daardoor wel meer begrip voor ze. Nu denk ik ‘oh hij is chagrijnig vandaag, laat ik maar zelf niet vervelend zijn, want dan maak ik het hem alleen maar moeilijker.’”

(Bovenbouw)

“Het is leuk als docenten mij wat vertellen over hun leven; het zijn ook maar mensen hè.”

(Bovenbouw)

IX. De online les: Tsja

“Online les is niet makkelijk als je moeder gaat stofzuigen tijdens een toets.” (Onderbouw)

“Mijn moeder haalde op een gegeven moment de wifi-stekker eruit zodat ik me beter kon concentreren op mijn online les.” (Onderbouw)

“Mijn vader heeft geleerd om de was te doen. Hij zet dan zijn muziek hard aan en zingt ook mee. Leuk, maar daardoor kon ik mij niet concentreren.” (Onderbouw)

“De online les is gewoon niets voor mij. Ik zet het aan en dan ga ik weer in bed liggen, gamen of een tosti maken.” (Bovenbouw)

“Mijn strategie van een dag van tevoren leren, ging niet op tijdens Corona. De toetsweek heb ik daardoor maar net gehaald.” (Bovenbouw)

“De lessen die ik wel leuk vind, volgde ik ook wel goed online. Maar de rest niet.” (Bovenbouw)

X. Sociale media: Verslavend doch ontspannend

“Ik verdwaal regelmatig in YouTube-filmpjes. De YouTube rabbit hole heet dat.”

(Bovenbouw)

“Sinds corona is er wel een kleine verslaving aan mijn telefoon ontstaan. Voor Corona kon ik me een uur concentreren. Nu moet ik elke vijf minuten even op m’n mobiel kijken.”

(Onderbouw)

“Mijn ouders zijn ook continu met hun telefoon bezig, dat is best vervelend. Dan stel je een vraag en krijg je pas 1 minuut later antwoord.”

(Onderbouw)

“Ik had niks te doen. Dus dan zit je al gauw de hele dag op TikTok en Netflix. Maar dat zorgt wel voor ontspanning.”

(Onderbouw)

XI. Corona-moe en naar wie moet je luisteren?

“Ik volg het nieuws over Corona wel, maar niet dagelijks. En op een gegeven moment ging het ook over niks anders. Daar had ik geen zin meer in.”

(Onderbouw)

“Famke Louise is echt geen goed voorbeeld. Ik snap echt niet hoe iemand zo kan denken. En je moet sowieso voor jezelf denken en je niet laten beïnvloeden door anderen. Al die influencers, dat is meer voor normies.”

(Onderbouw)

“Corona is meer een onderwerp van gesprek met mijn ouders, niet echt met vrienden.”

(Onderbouw)

“Je wordt altijd geleerd dat je naar je moeder moet luisteren. Maar, wat als je leraar wat anders zegt? Wat doe je dan?”

(Onderbouw)

“Je krijgt veel verschillende informatie over Corona, maar naar wie moet je luisteren?”

(Onderbouw)

“Volwassenen denken echt moeilijk na; het kan zo simpel zijn.”

(Onderbouw)

“Ik ben helemaal klaar met het Corona nieuws. Het gaat elke dag daarover, terwijl er zo veel andere belangrijke dingen in de wereld gebeuren.”

(Bovenbouw)

“Mainstream media zijn of heel saai of ze doen van alles om kijkers te trekken.

‘Hit piece’. De NOS is altijd betrouwbaar.”

(Bovenbouw)

XII. De maatregelen: Ik doe mijn best, maar soms kan het gewoon niet

“Het is wel gek. We houden ons aan de maatregelen voor de ouderen, maar zij nemen zelf vaak geen afstand van ons.”

(Onderbouw)

“Het zijn de grijze mensen die geen afstand houden, ze zeuren over ons en vroeger was alles beter.”

(Onderbouw)

“Ik houd me wel aan de regels, maar soms vergeet ik het gewoon even. En soms is het gewoon niet mogelijk.”

(Onderbouw)

“In het begin heb ik wel heel veel mijn handen gewassen. Ze waren toen helemaal droog.”

(Onderbouw)

“Als je alle regels precies zou willen volgen, is het echt heel moeilijk. Bijvoorbeeld met het uitdelen van een toets of hoe je je mondkapje moet vasthouden en gebruiken.”

(Onderbouw)

“De kantine is zo vol, daar kan je heel makkelijk Corona krijgen. Ik zou meer ruimte willen hebben om ergens te kunnen zitten.”

(Onderbouw)

“Sommige mensen hebben hun eigen regels. Dat je maar met één iemand mag afspreken. Het is heel afhankelijk van hoe de ouders van anderen ermee omgaan.”

(Bovenbouw)

XIII. Wat ik meeneem uit de crisis

“Ik heb meer geduld gekregen, dat heb ik wel geleerd. En dat je creatief in je tijd moet zijn.” (Onderbouw)

“Ik probeer mijn tijd nu nuttiger te besteden.” (Onderbouw)

“Ik denk dat we meer naar elkaar moeten luisteren.” (Onderbouw)

“Ik ben samen met een vriend aan een cursus Japans begonnen.” (Onderbouw)

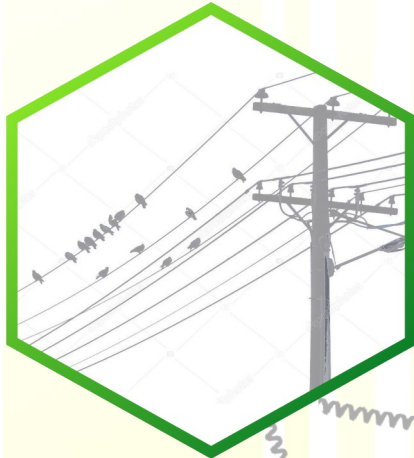
“School is kut, althans dat dacht ik altijd, maar ik heb nu wel geleerd dat het nog kutter kan.” (Bovenbouw)

“School is een belangrijk deel van mijn leven.” (Bovenbouw)

“Ik heb nu ook wel meer waardering voor school gekregen.” (Bovenbouw)

XIV. Ervaringen met het groepsgeprek

“Het is leuk en interessant om van anderen te horen hoe zij erin staan.”

(Onderbouw)

“Mag wel vaker dit.”

(Onderbouw)

“Leuker dan gedacht.”

(Onderbouw)

“Ik dacht dat we echt moesten zeggen wat we van school vinden, maar dit ging over mij. Leuk!”

(Onderbouw)

“Leuk, gezellig, jullie zijn leuke mensen. Allemaal.”

(Bovenbouw)

Tot op heden hebben we al veel ervaring opgedaan met groeps gesprekken met verschillende groepen binnen school. De voornaamste reactie van leerlingen en docenten is vaak:

‘Wat fijn dat we eens rustig de tijd hebben om met elkaar te praten, met ruimte voor mijn ideeën en ervaringen’.

We merken dat de gesprekken verbindend werken en ons betekenisvolle en vernieuwende inzichten geven. We hopen met de opgehaalde inzichten te inspireren en te ontwikkelen op verschillende niveaus, zoals in het contact, de begeleiding en op pedagogisch en vakdidactisch gebied.

Een uitnodiging aan jou!

“Het leven in tijden van Corona” raakt niet alleen onze leerlingen, maar ook hun ouders en docenten en het ondersteunend personeel. Wij gaan ook graag met jou in gesprek. Binnenkort ontvang je een open uitnodiging om deel te nemen aan ons groeps gesprek. Wil je je alvast aanmelden of heb je vragen of opmerkingen?

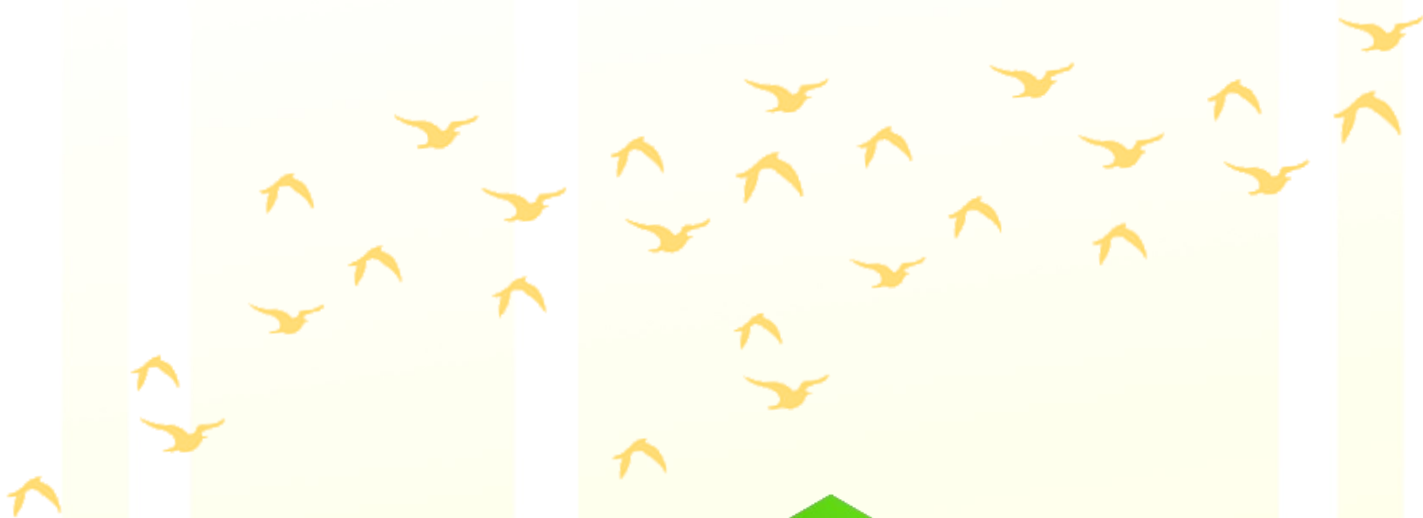
Laat het ons weten via col@hethwc.nl en hes@hethwc.nl.

Wat zou jij graag
eens willen delen
of vragen?

Leave a comment
after the beeeep...

BLIEP

praat je
mee?

